

## **Posudek oponenta bakalářské práce**

Ústav sociální práce Univerzity Hradec Králové

Autor(ka) závěrečné práce: **Tereza Pabyšková**

Název závěrečné práce: **Uplatnění sociální práce v trestní justici**

Jméno oponenta: **Mgr. Lucie Smutková, Ph.D.**

---

### **Hodnocení formulace hlavního cíle práce:**

A B C D E F

Odůvodnění: Zvolené téma bakalářské práce je zajímavé a hodné pozornosti.

Formulaci hlavního a dílčích cílů v průběhu textu vnímám jako roztržité a nejednoznačnou, kdy na různých místech textu autorčin popis umožňuje různý výklad. V Úvodu textu autorka uvádí, že „Celkovým cílem bakalářské práce je vytvořit ucelený přehled a shrnutí poznatků o restorativní justici a její funkci v trestním řízení a dále zjistit, jaké jsou možnosti uplatnění sociálních pracovníků v rámci trestní justice“. Na straně 34 textu pak uvádí, že „Výzkumné šetření se tedy bude zabývat tím, jaká je motivace a vzdělání sociálních pracovníků v trestní justici a jaký mají sociální pracovníci názor na nově přichozí absolventy oboru Sociální práce do praxe. Dále bude výzkum orientován na to, jaký je podíl sociálních pracovníků v ČR a jaký je podíl sociálních pracovníků v trestní justici.“ V textu můžeme průběžně nalézat i další pojetí a popis cílů textu, resp. výzkumu, zejména pak dále na straně 34.

Dílčí cíle obsahově částečně navazují na znění cíle hlavního (respektive hlavní výzkumné otázky v terminologii autorky). Dochází zde, dle mého mínění, k některým drobnějším významovým posunům.

### **Hodnocení struktury práce:**

A B C D E F

Odůvodnění: Struktura práce jako taková je provedena standardním způsobem.

### **Hodnocení teoretické části práce:**

A B C D E F

Odůvodnění: V teoretické části práce autorka postupně popisuje principy restorativní justice, průběh sociální práce v jednotlivých fázích trestního řízení a roli sociálního pracovníka v trestní justici. V kapitole druhé se na průběh jednotlivých fází trestního řízení dívá více pohledem práva než pohledem sociální práce.

V textu teoretické části se vyskytuje řada faktických pochybení. Příkladem může být tvrzení, že „Probační a mediační služba je sociální služba působící v rámci Ministerstva spravedlnosti ČR ...“ nebo tvrzení na straně 25, že „Odborné probační a mediační činnosti poté vykonávají probační úředníci a probační asistenti, kteří se řídí dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách.“ A řada dalších.

S odborným terminologickým aparátem nepracuje autorka v průběhu teoretické části textu vždy korektně (např. „Trest obecně prospěšných prací je alternativní náhrada trestu ...“, „Trestem domácího vězení se rozumí alternativní náhrada trestu odnětí svobody.“ apod.)

Alespoň některým z vyskytujících se problémů by autorka předešla tím, že by téměř jako jediný zdroj k tématu sociální práce v trestní justici nepoužívala zdroj z roku 2010, ale některé z mnoha dalších přístupných a aktuálnějších zdrojů.

Místy v průběhu textu teoretické části autorka uvádí svoje myšlenky a názory, ke kterým nemá ovšem oporu ve zdrojích - např. na str. 28 „Ovšem dle mého názoru je jistým způsobem na PMS kladeno více práce ze stran spolupracujících subjektů, než by mělo.“ Nebo na str. 30 „Je to velice náročné, neboť ne každý toto zvládne, a proto je také ve věznicích nedostatek sociálních pracovníků.“ Chybí shrnutí teoretické části práce.

#### **Hodnocení metodické části práce:**

A B C D E F

Odůvodnění: Pro výzkum zvolila autorka kombinaci kvantitativní a kvalitativní výzkumné strategie. Uvedena je transformační tabulka.

V rámci svého „kvantitativního výzkumu“ však nezískává žádná nová data, pracuje pouze již s těmi dříve existujícími. Nejedná se přitom o vlastní výzkum autorky, ale o pouze velmi jednoduchou kombinaci již existujících dat (DC3. Zjistit počet sociálních pracovníků v trestní justici). Na str. 35 uvádí v tomto kontextu zajímavý výrok „V rámci kvantitativního výzkumu jsem se rozhodla využít metodu získání dat za pomoci grafů.“ Pochopení principů kvantitativního výzkumu neodpovídá ani výrok autorky ze strany 36 „statisticky jsem tedy zpracovávala data, která jsem získala za pomoci analýzy dokumentů a následně je vyhodnotila do grafů.“

V rámci kvalitativní části výzkumu autorka stručně popisuje a zdůvodňuje výběr výzkumné strategie a nástrojů sběru dat a způsob výběru souboru informantů. V metodické části zcela absentuje téma rizik výzkumu a etických aspektů výzkumu.

#### **Hodnocení zpracování výsledků výzkumu:**

A B C D E F

Odůvodnění: Zpracování výstupů výzkumu není příliš kvalitní. Částečně je to způsobeno problémy v části metodické, částečně také nedostatečným popisem způsobu a průběhu interpretace, zejména kvalitativních dat. Interpretace kvalitativní dat je možno hodnotit jako poměrně kusé.

#### **Hodnocení naplnění cílů a zpracování závěrů práce:**

A B C D E F

Odůvodnění: Ovlivněno připomínkami viz výše.

#### **Hodnocení formální stránky práce:**

A B C D E F

Odůvodnění: V textu se občasně vyskytují drobnější formální chyby (např. chybějící tečka na konci věty apod.). Na str. 16 je tučně uveden nadpis „Instituce restorativní justice“, není však očíslován a není zařazen ani v Osnově textu. Není tedy jasné, jaké postavení v rámci textu tato pasáž vlastně má.

#### **Hodnocení přínosu práce pro praxi sociální práce či sociální politiky:**

A B C D E F

Odůvodnění: Práce nepřináší mnoho nových, originálních zjištění.

**Další připomínky:** Nejsou.

**Otázky k obhajobě:** 1. Na str. 19 uvádíte, že „*Sociální práce se v přípravné fázi využije jen zřídka ...*“; ... „*Osobně nepovažuji přítomnost sociální práce v této fázi za tolik potřebnou, neboť se zde uplatňují jiné orgány státní moci, které jsou více potřebné a důležité.*“ Jak v tomto kontextu nahlížíte na možnosti angažování probačních pracovníků v této fázi?

2. Na str. 34 textu hovoříte o tom, že budou stanoveny výzkumné hypotézy. Kde jste s nimi následně v textu pracovala?

**Celkové zhodnocení práce:**

A B C D E F

Odůvodnění: Bakalářská práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, připomínky zásadnějšího charakteru jsou uvedeny v textu výše. Celkové hodnocení je konstruováno zejména s přihlédnutím ke kvalitě zpracování teoretické části a části metodické.

V Hradci Králové 8. 5. 2020

Mgr. Lucie Smutková, Ph.D.